

Na osnovu člana 64 stav 4 Zakona o bezbjednosti hrane ("Službeni list CG", broj 57/15), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2016. godine, donijela je

UREDBU

O VITAMINIMA, MINERALIMA I DRUGIM SUPSTANCAMA KOJE SE MOGU DODAVATI HRANI*

Predmet

Član 1

Ovom uredbom propisuju se vrste i oblici vitamina, minerala i drugih supstanci koje se mogu dodavati hrani i zahtjevi koje moraju ispunjavati, način i uslovi označavanja i stavljanja na tržište.

Primjena

Član 2

Ova uredba primjenjuje se na:

- 1) hranu za posebne prehrambene potrebe;
- 2) novu hranu i sastojke nove hrane;
- 3) genetski modifikovanu hranu;
- 4) prehrambene aditive i arome;
- 5) enološke dozvoljene proizvodne prakse i postupke pri preradi grožđa.

Dodavanje vitamina i minerala

Član 3

(1) Pravno i fizičko lice, odnosno preduzetnik koji proizvodi i/ili stavlja na tržište hranu u koju su dodati vitamini i/ili minerali i/ili druge supstance (u daljem tekstu: subjekat u poslovanju hranom), dužan je da u hranu koju stavlja na tržište dodaje samo vitamine i/ili minerale date u Prilogu 1 koji je sastavni dio ove uredbe i/ili u oblicima datim u Prilogu 2 koji je sastavni dio ove uredbe.

(2) Vitamini i minerali u obliku koji je bioraspoloživ za ljudski organizam, mogu se dodavati hrani, bez obzira nalaze li se ili ne nalaze u hrani, pri čemu se posebno uzima u obzir:

- 1) nedostatak jednog ili više vitamina i/ili minerala kod stanovništva ili pojedinih grupa stanovništva, koji se prikazuje kliničkim ili subkliničkim dokazima ili procjenom niskog nivoa unosa hranljivih supstanci; ili
- 2) mogućnost poboljšanja statusa ishrane stanovništva ili pojedinih grupa stanovništva i/ili nadoknade mogućih nedostataka unosa vitamina i/ili minerala hranom zbog promjene navika u ishrani; ili
- 3) razvoj opšteprihvaćenih naučnih saznanja o ulozi vitamina i/ili minerala u ishrani i njihovim efektima na zdravlje ljudi.

(3) Vitamini i minerali iz Priloga 2 ove uredbe, moraju da ispunjavaju kriterijume čistoće utvrđene međunarodnim standardima, evropskom farmakopejom ili mišljenjima Evropske agencije za bezbjednost hrane.

Dodavanje vitamina i minerala u hranu

Član 4

(1) Subjekt u poslovanju hranom, prilikom dodavanja vitamina i/ili minerala u hranu, dužan je da obezbijedi da ukupna količina vitamina i/ili minerala u hrani, koja se stavlja na tržište ne smije da bude veća od maksimalne količine, bez obzira na njihovu svrhu.

(2) Za koncentrovanu i dehidriranu hranu, maksimalne količine vitamina i/ili minerala su količine koje su prisutne u toj hrani, prilikom njene pripreme za konzumiranje, prema uputstvu proizvođača.

(3) Maksimalne količine vitamina i/ili minerala utvrđuju se uzimajući u obzir:

- 1) gornju bezbjednu granicu vrijednosti vitamina i/ili minerala, utvrđenu naučnom procjenom rizika na osnovu opšte prihvaćenih naučnih podataka;
- 2) promjenljive stepene osjetljivosti različitih grupa potrošača, kad je to primjenljivo; i
- 3) unos vitamina i/ili minerala iz drugih izvora ishrane.

(4) Kod utvrđivanja maksimalnih količina vitamina i/ili minerala, mora se uzeti u obzir i referentni unos vitamina i/ili minerala za stanovništvo, a za vitamine i/ili minerale čiji je referentni unos za stanovništvo blizu gornje bezbjedne granice vrijednosti, prema potrebi i:

- 1) doprinos pojedinih proizvoda u ukupnoj ishrani cjelokupnog stanovništva ili grupa stanovništava;
- 2) utvrđene hranljive supstance u proizvodu, u skladu sa posebnim propisom o nutritivnim i zdravstvenim tvrdnjama; i
- 3) dodavanje vitamina i/ili minerala u hranu, koja ima za posljedicu prisutnost tog vitamina i/ili minerala u hrani u značajnoj količini.

(5) Prilikom određivanja količine iz stava 4 tačka 3 ovog člana, treba uzeti u obzir preporučene unose vitamina i/ili minerala utvrđene propisom kojim je uređeno informisanje potrošača.

Ograničenje dodavanja vitamina i minerala u hranu

Član 5

Subjekt u poslovanju hranom, vitamine i/ili minerale ne smije dodavati u:

- 1) neprerađenu hranu (voće, povrće, meso, meso živine, riba i dr);
- 2) pića koja sadrže više od 1,2 vol.% alkohola.

Označavanje hrane u koju su dodati vitamini i/ili minerali

Član 6

(1) Subjekt u poslovanju hranom, dužan je da hranu u koju su dodati vitamini i/ili minerali, prilikom stavljanja na tržište označi u skladu sa propisom kojim je uređeno informisanje potrošača.

(2) Hrana iz stava 1 ovog člana, može da bude označena oznakom, koja sadrži tvrdnju u skladu sa posebnim propisom o nutritivnim i zdravstvenim tvrdnjama.

Dodavanje drugih supstanci u hranu

Član 7

(1) Gotovoj hrani ili hrani koja je u procesu proizvodnje, mogu se dodavati i druge supstance koje nijesu vitamini i/ili minerali ili sastojci koji sadrže drugu supstancu koja nije vitamin i/ili mineral.

(2) Supstance iz stava 1 ovog člana, koje se dodaju hrani ili se koriste u proizvodnji hrane, mogu se dodavati na način koji obezbjeđuje da unos tih supstanci bude u količinama koje znatno ne prelaze količine za koje se očekuje da budu unesene pod uobičajenim uslovima uravnotežene i raznovrsne ishrane i/ili koje ne bi na neki drugi način mogle predstavljati opasnost za potrošače.

Ograničenje dodavanja drugih supstanci u hranu

Član 8

Subjekt u poslovanju hranom može dodavati u hranu koru *Yohimbe* i prerađevine porijeklom od vrste *Yohimbe (Pausinystalia yohimbe (K. Schum) Pierre ex Beille)* u ograničenim količinama, a ne smije dodavati u hranu biljku *Ephedra* i njene prerađevine porijeklom od vrste *Ephedra*.

Izjava o usaglašenosti

Član 9

Hranu u koju su dodati vitamini, minerali i/ili druge supstance koja se stavljaju na tržište, treba da prati izjava o usaglašenosti sa zahtjevima koji su propisani ovom uredbom.

Kaznene odredbe

Član 10

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) proizvodi i/ili stavlja na tržište hranu u koju su dodati vitamini i/ili minerali koji nijesu date u Prilogu 1 i/ili u oblicima koji nijesu dati u Prilogu 2 ove uredbe (član 3 stav 1);
- 2) dodaje vitamine i/ili minerale u neprerađenu hranu (voće, povrće, meso, meso živine, riba i dr) (član 5 stav 1 tačka 1);
- 3) dodaje vitamine i/ili minerale u pića koja sadrže više od 1,2 vol.% alkohola (član 5 stav 1 tačka 2);
- 4) dodaje u hranu biljku *Ephedra* i/ili njene prerađevine porijeklom od vrste *Ephedra* (član 8).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 3.000 eura.

Prestanak primjene

Član 11

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje primjena odredaba Pravilnika o uslovima u pogledu zdravstvene ispravnosti dijetetskih namirnica koje se mogu stavljati u promet ("Službeni list SFRJ", br. 4/85, 70/86 i 69/81) koje se odnose na hranu, osim hrane za odojčad, prerađenu hranu na bazi žitarica i hranu za djecu, hranu za posebne medicinske potrebe i zamjenu za cjelodnevnu ishranu pri redukcijom dijete.

Stupanje na snagu

Član 12

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovu uredbu prenijeta je Uredba (EU) br. 1925/2006 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 20. decembra 2006. o dodavanju vitamina, minerala i određenih drugih tvari hrani /*Regulation (EC) No 1925/2006 of the European Parliament and of the Council of 20 December 2006 on the addition of vitamins and minerals and of certain other substances to foods*

Vlada Crne Gore

Broj:
Podgorica, _____ 2016. godine

Predsjednik,
Duško Marković

VITAMINI I MINERALI KOJI SE MOGU DODAVATI HRANI

1. Vitamini:

Vitamin A;
Vitamin D;
Vitamin E;
Vitamin K;
Vitamin B1;
Vitamin B2;
Niacin;
Pantotenska kisjelina;
Vitamin B6;
Folna kisjelina;
Vitamin B12;
Biotin;
Vitamin C;

2. Minerali:

Kalcijum;
Magnezijum;
Gvožđe;
Bakar;
Jod;
Cink;
Mangan;
Natrijum;
Kalijum;
Selen;
Hrom;
Molibden;
Fluor;
Hlor;
Fosfor;
Bor.

OBLICI VITAMINA I MINERALA KOJI SE MOGU DODAVATI HRANI

1. Hemijski oblici vitamina:

VITAMIN A:

retinol;
retinil-acetat;
retinil-palmitat;
beta-karoten;

VITAMIN D:

holekalciferol;
ergokalciferol;

VITAMIN E:

D-alfa-tokoferol;
DL-alfa-tokoferol;
D-alfa-tokoferil acetat;
DL-alfa-tokoferil acetat;
D-alfa-tokoferil kisjeli sukcinat;

VITAMIN K:

filokinon (fitomenadion);
menakinon ([11](#));

VITAMIN B1:

tiamin-hidrohlorid;
tiamin-mononitrat;

VITAMIN B2:

riboflavin;
natrijev riboflavin-5'-fosfat;

NIACIN:

nikotinska kisjelina;
nikotinamid;

PANTOTENSKA KISELINA:

kalcijum D-pantotenat;
natrijum D-pantotenat;
dekspantenol;

VITAMIN B6:

piridoksin-hidrohlorid;
piridoksin 5'-fosfat;
piridoksin dipalmitat;

FOLNA KISELINA:

pteroilmonoglutaminska kisjelina;
kalcijum-L-metilfolat;

VITAMIN B12:

cijanokobalamin;
hidroksokobalamin;

BIOTIN:

D-biotin;

VITAMIN C:

L-askorbinska kisljina;

natrijum L-askorbat;

kalcijum L-askorbat;

kalijum L-askorbat;

L-askorbil 6-palmitat;

2. Mineralne supstance:

kalcijum karbonat;

kalcijum klorid;

kalcijum citrat malat;

kalcijumove soli limunske kisljine;

kalcijumglukonat;

kalcijum glicerofosfat;

kalcijum laktat;

kalcijumove soli ortofosforne kisljine;

kalcijum hidroksid;

kalcijum malat;

kalcijum oksid;

kalcijum sulfat;

magnezijev acetat;

magnezijum karbonat;

magnezijum hlorid;

magnezijumove soli limunske kisljine;

magnezijum glukonat;

magnezijum glicerofosfat;

magnezijumove soli ortofosforne kisljine;

magnezijum laktat;

magnezijum hidroksid;

magnezijum oksid;

magnezijum kalijum citrate;

magnezijum sulfat;

gvožđe bisglicinat;

gvožđe karbonat;

gvožđe citrate;

gvožđe amonijum citrate;

gvožđe glukonat;

gvožđe fumarate;

gvožđe natrijum difosfat;

gvožđe laktat;

gvožđe sulfat;

feri-amonijum fosfat;

etilendiamintetraoetna kisljina;

gvožđe difosfat (gvožđe pirofosfat);

gvožđe saharat;

elementarno gvožđe (redukovano karbonilom, vodonikom i elektrolitički);

bakar karbonat;

bakar citrate;

bakar glukonat;
bakar sulfat;
kompleks lizina sa bakrom;
natrijum jodid;
natrijum jodat;
kalijum jodid;
kalijum jodat;
cink acetat;
cink bisglicinat;
cink hlorid;
cink citrate;
cink glukonat;
cink laktat;
cink oksid;
cink karbonat;
cink sulfat;
mangan karbonat;
mangan hlorid;
mangan citrate;
mangan glukonat;
mangan glicerofosfat;
mangan sulfat;
natrijum bikarbonat;
natrijum karbonat;
natrijum citrate;
natrijum glukonat;
natrijum laktat;
natrijev hidroksid;
natrijum soli ortofosforne kisjeline;
selenom obogaćeni kvasci ([12](#));
natrijum selenat;
natrijum hidrogen selenit;
natrijum selenit;
natrijum fluorid;
kalijumfluorid;
kalijum bikarbonat;
kalijum karbonat;
kalijum hlorid;
kalijum citrate;
kalijum glukonat;
kalijum glicerofosfat;
kalijum laktat;
kalijum hidroksid;
kalijumovesoli ortofosforne kisjeline;
hrom (III) hlorid i njegov heksahidrat;
hrom (III) sulfat i njegov heksahidrat;
hrom pikolinat;
hrom (III) laktat trihidrat;

amonijum molibdat (molibden (VI));
natrijum molibdat (molibden (VI));
borna kisjelina;
natrijum borat.